

JUTRANJE NOVOSTI

Plačano do:
P. n. Vseščitka knjižnica
Obvezni izvod.

Izhaja vsak dan zjutraj, izveniši pondeljke.

Mesečna naročnina:

v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 22.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon št. 213

Brzojavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.

upravnništvo: Mariljin trg št. 8. — Telefon št. 44.

Rokopisi se ne

Pisnim vprašanjem naj

Račun pri poštnem

po tarifu.

a za odgovor.

Pavšalni franco

Ljubljana

Naloge žurnalizma.

Predsednik T. G. Masaryk je o priliki petletnice obstoja češkoslovaške republike sporočil poslancem, senatorjem ter pri češkoslovaški vladi akreditiranim diplomatom svojo globoko poslanico. Prvi del poslanice govori o političnem položaju republike, drugi del je namenjen slovanski politiki republike, v tretjem delu — tu je obravnaval notranje — politične probleme — pa se je dotaknil demokratizacije šole in tiska.

Dotično mesto poslanice se glasi: »Demokraciji pa ni potreba samo šole, temveč tudi dobrega tiska. V kratkem se odpre novinarska šola. Tudi tu bi dejal, da ne gre samo za znanje. Če primerjam naše novinarstvo z novinarstvom drugih narodov in držav, se mi dozdeva, da, v kolikor se tiče znanja, nikakor ne zaostaja. Primanjkuje pa praktičnega znanja o tujih narodih. Sploh pa je preveč nepotrebnih preprirov za splošno načela in preveč polemike. Nekaj provincializem nam čestokrat sploh škoduje, zlasti v očeh inozemcev. Vsa naša politika in naš nastop mora biti svetovno — velkopotezna.«

V kratkih, lapidarnih stavkih je veliki predsednik povedal vse, kar je imel povedati o sodobnem žurnalizmu. Kar je povedal, ne velja samo za češkoslovaško republiko, marveč tudi za nas. Če se ozremo po naši jugoslovnski žurnalistiki, vidimo, da se razblinja vse preveč v perspektiviranju osebnosti — političnih momentov, da se — to velja zlasti — za gotovi del strankarskega tiska — naravnost in s sadizmom valja po lužah najgubnejšega lokalizma, izgublajoč pri tem iz vida velike naloge tiska v narodno — prosvetnem oziru. Pri nas imamo liste, katerih uvodničarji tekmujejo v vsestranskem obdelovanju enega in istega predmeta, ene in iste klevete ali čimčnega podtikavanja, kar je seveda prav izdatno pomešano in zabeljeno z neslanimi prispevki, izposojenimi od kakkega židovskega šmoka. Nikjer one velike in vzvišene odgovornosti, tistega globokega pojmovanja resnih nalog novinstva! Medtem pa gredo svetovni dogodki mimo naroda, valovi svetovno — političnega oblikovanja butajo ob granice, a časopisje se trga za oslovsko senco: po naročilu in diktatu gotovih ljudi, ki stoje za kulisami, pred fasadami političnih strank... Da, tudi nam Jugoslovenom škoduje novinstvo te vrste bolj kot delovanje separatističnih strank. Iz tiska črpa v današnji dobi marsikateri človek svojo povprečno opijenost. Toda spričo takega tiska nastane vprašanje: Kako hočemo vsvariti iz državljana dobrega svetovnega državljanca, če mu bo življenje in misljenje drugih narodov tuja stvar? Kako naj se to zgodi, ako se posveti malenkostnemu dogodku gasilске akcije (ki pač spada izključno v dnevno kroniko) kar na uvodnem mestu večja pozornost kot pa z velikim vprašanjem naše dobe? In pri vsem tem še ima tako časopisje pogum, dnevno dokazovati, da je »demokracija«, najmodernejše urejevano in vsestransko informirano...

Naloga modernega tiska je, seznanjati čitatelja z vsemi važnimi dogodki doma in na tujem. Tradicionalen je bil predsodek, ki se je vzdržal v naši žurnalistiki malodane do danes: češ, da našim ljudem, Slovencem, ni treba vedeti, kako se gibljejo politične stranke n. pr. na Finskem, ali v Španiji, ker take stvari — in mnogo sorodnejših — se med našim ljudstvom ne čitajo. Temu pa ni tako. Za izobraženega človeka, ki išče v sodobnem tisku izpopolnitev tekoče zarezanih vrzeli, je neobhodno potrebno, da izve iz svojega dnevnika kaj več o političnem, gospodarskem, socialnem in kulturnem življenju narodov. To je nujni postulat demokratizacije tiska. Časopis bodi vzgojno sredstvo zrelega državljanca ter naj mu nudi resničnih virec izobrazbe, ne pa izcedkov iz sdriljivih kloak strankarske gonje, osebne zavisti in mržnje do vseh, ki se ne marajo slepo pokoriti diktaturi organizirane manjšine.

Naš list je ostal vse do danes zvest započemu kurzu. V času, ko je neko ljubljansko glasilo vzdrževalo večeden-sko kanonado iz najtežjega kalibra, se naš list ni spustil v polemiko, zavedajoč se svojih dolžnosti napram čitateljem. Zavedali smo se, da je reparacijsko vprašanje, vprašanje dolgov, problem evropske obnove itd., da je vse to mnogo bolj važno kot pa inspiracije užalje-

Novi italijanski predlogi v reškem vprašanju.

Beograd, 2. novembra (B) »Vreme« piše: Delo na reševanju reškega vprašanja je v zadnjem času povsem zastalo. Razen ustnenih razgovorov preko našega poslanika v Rimu in italijanskega opravnika poslov v Beogradu, kakih drugih pogajanj ni bilo. Izgleda pa, da se v zadnjem času poskuša, to vprašanje spraviti preko mrtve točke. Kakor čujemo, je italijanska vlada poslala zopet neke nove predloge. Tudi je italijanski opravek poslov večkrat posetil našega ministra za zunanje zadeve dr. Ninčiča. Dr. Ninčič se je začel posvetovati z našimi člani posvetovalne komisije za rešitev reškega vprašanja. Glede nato, da se je dr. Ninčič včeraj o tej stvari dalje časa posvetoval z dr. Matkom Laginjo in z ostalimi člani te komisije, se pričakuje, da se bodo v kratkem zopet nadaljevala direktna pogajanja z italijansko vlado. Sodi se, da se bo to pot našla ugodnejša osnova za pogajanja, ki bodo dovedla do povoljnega rezultata.

Promet med Reko in Sušakom se ne vzpostavi.

Beograd, 2. novembra. (Z) Presburo zunanega ministrstva objavlja: Že nekaj dni se razširjajo v naših listih vesti, da je naša vlada pristala na vzpostavitev železniškega prometa med Reko in Brajdico (Sušakom). Pooblaščenici smo izjavili, da je ta vest popolnoma izmišljena in da ne odgovarja resnici. Razume se, da je izmišljena tu-

Seja ministrskega sveta

Beograd, 2. novembra. (B) Ministrski svet ima nocoj sejo. Med drugim se bodo na seji začeli izdelovati oni pravilniki za ureditev uradniških položajev, ki jih predvideva zakon o civilnih državnih uslužbencih. Razen tega se bodo izdala navodila dr. Mileti Novakoviću, predsedniku naše delegacije v Sofiji, ki vodi pogajanja z Bolgarsko glede izplačila rekvizijskih priznanic.

Proračun pred finančnim odborom.

Beograd, 2. novembra. (Z) Danes dopoldne so zborovali vsi trije pododbori finančnega odbora. Prvi pododbor je razpravljal v finančnem ministru in je po daljši debati sprejel razdelitev proračuna za vrhovno državno upravo s precejšnjimi izpremembami in dopolnitvami. Druga sekcija je dokončala debato o proračunu ministrstva za narodno zdravstvo in ni napravila nobenih posebnih izprememb. Tretja sekcija je nadaljevala razpravo o proračunu ministrstva za notranje stvari, vendar pa ni končala svojega dela, ker je naletela na znatne razlike v naziranju med člani vladne večine in opozicije. Prvi pododbor bo jutri vzel v pretres proračun finančnega ministrstva, drugi pa ministrstva za socialno politiko.

Povečanje naše vojne mornarice.

Beograd, 2. novembra. (Z) »Preporod« piše, da je naša vojna mornarica dobila od Italije tri vojne ladje, ki so ji pripadle v smislu svoječasne dogovora med obojestransko delegacijo Bertolinijem in dr. Trumbićem. Te ladje so služile za lov na tihotapce in za nadzorovanje službo in imajo ime: »Ragusa«, »Split« in »Najade«. Ladje se bodo morale sedaj popraviti.

RAZKOL MED DEMOKRATI V JUŽNI SRBIJI

Beograd, 2. novembra. (Z) Kakor piše »Pravda«, je sklicala demokratska stranka na Kumanovem zborovanje, na katerem je obsodila poslanca Rajka Arsića, ki je, kakor znano, pred kratkim izstopil iz demokratskega poslanskega kluba.

ni veličin. Tisk je eminentno orodje v svrhu moralne obnove, lahko pa se spremeni tudi v poneumnevalno sredstvo par excellence... Kot prvi smo krenili na pot, ki jo je imenoval izkušeni in modri državnik Masaryk kot edino pravilno, zato nam pač ni potrebno še posebej naglašati, da te poti naš list ne zapustil. Ostal bo verno zrcalo svetov-

di vest, da bi bil pri tej priliki neki član paritetne komisije, ki je hkrati višji uradnik ministrstva za zunanje posle, izjavil, da ta pristanek naše vlade ne odgovarja naziranju naše paritetne komisije. Tega pristanka ni in zato se tudi v nobeni smeri ne more komentirati.

Usoda reških avtonomistov.

Reka, 2. novembra. (Z) Povodom proslave obletnice zavzetja Rima po fašistih je imel guverner general Giardino slavnostni govor, v katerem je dejal o Zanelli in ostalih emigrantih, da so to ljudje, ki bivajo v inozemstvu in vrše veleizdajo. Zato ne bodo smeli nikoli več stopiti na reško ozemlje.

Sprememba na Reki.

Trst, 2. novembra. (Z) V zmislu določb rapalske pogodbe je združil reški guverner general Giardino z reško državo ovek pas primorskega ozemlja in je na ta način omogočil direktno zvezo med Italijo in Reko.

General Spreafico, ki je bil prej del časa poveljnik zasedbenih čet na Reki, je bil premeščen, na njegovo mesto pa je prišel general Caviglia, ki ga je svojčas poslala italijanska vlada na Reko, da prežene D'Annunzia. Guverner Giardino je nadalje imenoval rimskega sodnika dr. D'Altana za predsednika reškega sodišča in je odstavil s tega mesta znanega Stiglicha, ki ga je svoje dni napravil D'Annunzio iz pisarja za predsednika sodišča, kar je bil do danes.

Vladar na lovu.

Beograd, 2. novembra. (Z) Iz Niša poročajo, da se je v sredo povrnil Nj. Vel. kralj Aleksander v Niš z lova v vranjskem okrožju. Večerjal je s spremstvom v dvornem vaku, kjer je tudi prenočil. Včeraj je priredil zajtrk, na katerega so bili povabljeni tudi uglednejši nišani. Kralj se povrne jutri s kneginjo Jeleno v Beograd.

Potovanje naših poslancev na Poljsko.

Beograd, 2. novembra. (Z) Danes dopoldne je posetil zunanji minister dr. Ninčič predsednika narodne skupščine Ljubo Jovanovića, da bi se z njim sporazumel glede potovanja naših poslancev na Poljsko. Nista se mogla zediniti, ker se morajo prej baviti s stvarjo in se sporazumeti načelniki parlamentarnih skupin o dnevu odpotovanja, ker morajo naši poslanci takrat posetiti Poljsko, ko zboruje poljski sejm.

Razvrstitev uradnikov.

Beograd, 2. novembra. (B) Vlada je bila včeraj ves čas zaposlena z vprašanjem razvrstitve uradnikov. Čerav je bila uredba o razvrstitvi uradnikov že predpisanim dokončana, se je ministrski svet vendar moral z njo baviti tudi še na dopoldanski seji, ker je bilo mnogo stvari v njej nejasnih. Zaradi mnogih sprememb, ki so bile vnešene v prvotni načrt, ni bilo lahko izdelati končne redakcije in poslati uredbo v tiskarno. Oni del, ki govori o vrhovni državni upravi, je bil najprej gotov in še dopoldne poslan v državno tiskarno, ostale dele pa je bilo še le na večer mogoče oddati, ker je vsak minister še pregledal to, kar se je nanašalo na njegovo ministrstvo. Danes je uredba natisnjena v »Službenih Novinah«.

Beograd, 2. novembra. (Z) Naredba o izvrševanju državnih uradnikov v kategorije predvideva, da spadajo stalni učitelji v drugo kategorijo uradnikov (srednješolska matura ali strokovna naobrazba) in da imajo v V. skupini služiti 3 leta, v 4. 5, v 3. in 2. skupini pa po 6 let, tako da po končanem 20. letu službovanja pridejo v I. skupino te kategorije in s tem dosežejo polno položajno plačo.

ne politike, objektivno bo risal dnevne slike našega parlamentarizma, vse to pa iz utemeljene zavesti, da je treba popraviti vsaj na enem voglu stebra naše kulturne strehe, ki jo drugi podjedajo kar na treh mestih. Demokratični (nede-mokratski) tisk v naše hiše, to naj bi bilo geslo vseh naših prijateljev in istomišljenikov.

Situacija v Nem.

Zavezniki in nemška plačilna zmožnost.

Pariz, 2. novembra. (Havas) Francoska vlada se je odzvala povabilu angleške vlade, v katerem se naproša, da se pridruži skupnemu koraku, ki naj bi se napravil pri Zedinjenih državah, da bi se le-te dale zastopati pri izvedeniški konferenci. Francoska vlada pa prosi, naj se določi, da se preiskava raztegne edinele na sedanjo plačilno zmožnost Nemčije in da ostanejo nedotaknjene pravice reparacijske komisije.

London, 2. novembra. (K) Kakor doznava Reuterjev urad, so se vršila med vlado v Washingtonu in med zastopniki zavezniških vlad nadaljnja pogajanja o nameravanem izvedeniškem odboru za preiskavo plačilne zmožnosti Nemčije.

Predstoječa izprememba nemške vlade.

Berlin, 2. novembra. (K) V smislu sklepa socialno-demokratske stranke, po katerem naj bi odstopili njeni člani iz vlade, je šel danes državni kancelar dr. Stresemann k državnemu predsedniku Ebertu in mu predlagal, naj izda pooblastilni zakon, ki velja le za sedanjo vlado Stresemannovo v njeni današnji sestavi, na podlagi člena 48. državne ustave, tako da bi naredbenim potom ostala še dalje v veljavi. Državni kancelar dr. Stresemann ne namerava odstopiti, ampak bo posle

vodil dalje in le tri socialno-demokratske državne ministre zamenjal z drugimi pripravnimi osebami.

Ublaženje napetosti na Saksonskem.

Draždane, 2. novembra. (W) Danes je vlada razveljavila splošno prepoved shodov in zborovanj. Državna bramba je vkorakala danes brez pripetljajev v Chemnitz.

Boji renskih separatistov v Aachenu.

Aachen, 2. novembra. (Havas) Snoči je prišlo semkaj 1300 separatistov iz Koblenza, Krefelda in Duisburga. Davi so oblegali magistrat, ki so ga branili gasilci, varnostna straža in komunisti in metali na napadalce bombe z žvepleno kislino. Več vrat poslopja je bilo razstreljenih z dinamitom. Na obeh straneh so pričeli živahno streljati. Končno se je posrečilo separatistom vdreti v magistratno poslopje, na katerem so ob 10. uri dopoldne razvesili zastavo renske republike. Pri tem boju je bilo mnogo oseb ranjenih. Proti poludnevno so izvršili redarji in komunisti protinapad na magistrat.

Aachen, 2. novembra. (W) Belgijski orožniki so danes razorožili separatiste po naredbi prometnega delegata, ki postopa po nalogu poreske komisije. Za varnost separatistov je vodja nemške policije osebno odgovoren. Nemška policija je zasedla državna poslopja.

Položaj na Grškem.

Atene, 2. novembra. (B) Ministrski predsednik Gonatas je izjavil listom, da so včeraj objavljeni sklepi definitivni. Ugotovljeno je, je pristavil predsednik, da reakcije ni več in da se ni bati spremembe političnega režima.

Na svojem včerašnjem posvetovanju so protivizelosovski politiki izjavili, da je sreča za volilno borbo in sploh za vso državo okolnost, da je izginila stranka, ki je postavila svoje delo na temelji skrajnih sredstev in prevratne politike. Izjavili so, da se udeležijo volitev. Polkovnik Plastiras je poslal narodni manifest, v katerem kategorično izjavlja, da se bodo volitve izvršile 2. decembra popolno svobodno. Z zakonskim sklepom je bil znižan proračun vojnega ministrstva za 450 milijonov drahem. Glede na to se za isto vsoto zniža primanjkljaj splošnega pro-

računa. Listi prinašajo vest, da je general Metaxas s svojo ženo in z neko drugo damo ter s svojim tajnikom na neki norveški ladji pobegnil v Italijo.

Pariz, 2. novembra. (B) »Journal des Debats« objavlja neko pismo princa Nikole. V pismu trdi princ, da on ni odgovoren za zadnje nered v Grčiji. List pravi, da se princ ne čudi, če se v Grčiji širijo take vesti; kajti on je že za časa vojske in tudi kasneje že igral tako vlogo. Slabi nasveti, dani kralju Konstantinu, so bili njegovo delo. Princ Nikola je imel tesne vezi z germanofili in je zato popolnoma naravno, da se je pri teh dogodkih v Grčiji takoj mislilo nanj. »Journal des Debats« dostavlja, da je prav lahko mogoče, da princ Nikola v zadnje nered ni bil zapleten, ker bi Beograd tega ne hotel sprejeti.

Sožalje naše vlade k smrti Bonar Lawa.

Beograd, 2. novembra. (Z) Včeraj je poslan zunanemu ministru naš poslanik v Londonu Mihajlo Gavrilović brzojavko, v kateri ga obvešča, da je v imenu naše vlade izrazil angleškemu kabinetu sožalje povodom smrti bivšega ministrskega predsednika Bonar Lawa.

Italijanska propaganda v Albaniji.

Beograd, 2. novembra. (Z) »Novosti« javljajo iz Skadra, da je italijanska vlada ponudila Bajramu Curu po sto napoleonov mesečno za razširjanje italijanske propagande v Albaniji. Ne ve se, ali bo Bajram Cur to ponudbo sprejel ali odklonil. Albanska vlada mu je ponudila polkovniški čin, a je ponudbo odklonil.

Razpust nacionalističnih organizacij v Madžarski.

Budimpešta, 2. novembra. (Z) Madžarska vlada je razpustila vse ekstremistične nacionalistične omladinske organizacije in je izgnala vse njihove člane iz Budimpešte, ako niso tjakaj pristojni. To je storila zaradi ponovnih napadov teh organizacij na pocestne pasante.

PREMOG Z MADŽARSKÉ.

Beograd, 2. novembra. (B) Zaradi raznih tehničnih težkoč je nastal zastoj v dobavljanju premoga iz Pečuha, ki ga je madžarska vlada po mirnovi pogodbi dolžna dati. Ministrstvo za zunanje zadeve je sedaj od madžarskega poslaništva obveščeno, da bo Madžarska odslej zopet pošiljala naši državi premog. Zaradi tega je ministrstvo za promet dalo na razpolago večje število vagonov, s čimer bo precej olajšan prevoz premoga.

Pogajanja v Sofiji.

Beograd, 2. novembra. (B) Dr. Mileta Novaković, predsednik naše delegacije v Sofiji, je včeraj poročal zunanemu ministru dr. Ninčiču o delu konference v Sofiji. Bolgarska je sklenila, da zviša od 250 na 300 milijonov levov številko svojega dolga, ki ga mora plačati kot odškodnino za rekvizicije v času zasedbe med vojno. Konvencijo o vzajemni pravni pomoči obeh držav, je dr. Ninčič sprejel in poroča o tem nocoj vladi. Ko dobi dr. Novaković od ministrskega sveta navodila, odpotuje nocojšnjo noč nazaj v Sofijo.

VOLILNA REFORMA NA FRAN-COSKEM.

Pariz, 2. novembra. (W) Minister za notranje posle je predložil včeraj komisiji poslanske zbornice načrt volilne reforme, ki predvideva razdelitev v volilna okrožja po okrajih, tako da bi štela nova zbornica namesto dosedanjih 626 poslancev le 506, torej za 120 manj.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 2. novembra. Napoved: Lahno poslabšanje, pooblačitev; niso tudi izključene manjše padavine. Nadnormalno toplota bo trajala naprej.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:

Drama: »Danes bomo tiči«. Izv.
Opera: »Sevillski brivci«. Red F.
V Unioni: »Koncert Lisinskega« ob 8. uri zvečer.
Kino Matica: »Modri Natani«.
Kino Ideal: »Skrivnost cirkusa Eddie Polo«. I. del.
Kino Tivoli: »Od smetarja do senatorja«.
Kino Ljubli. dvor: »Demon cirkusa«.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: lekarna Prochazka na Jurčičevem trgu, Ustari na Sv. Petra cesti in Jošt v Spodnji Šiški.

O. O. Slovenačke Orjune — bez glave.

Moj treći obračun.

Pri stvarnom i ozbiljnom polemisanju treba, u koliko je to moguće, apstrahovati sve lične stvari; potrebno je mirno i trezveno razlaganje; potrebna je logika u izlaganju svoga stanovišta; potrebna je, sem toga, i stanovita lojalnost prema svom protivniku ecc. ecc. Kad, naprosto, čitamo odgovore »Orjune« na moje polemiske članke, vidimo da svega toga kod nje nema. Razume se, da je tada malo teško s njom polemizati, a da čovek koji put ne kaže koju bistrinu reč. Toliko da se nekako izvinim pred javnost, ali nikako pred »Orjunom«, koja ne samo prema meni nego u opšte prema nikome ne pozna »rukavicama«, i s konom i ne treba baš »u rukavicama« raspravljati.

»Orjuna« 27. oktobra posvetila je cilo svoj broj meni i ja ću nastojati, da joj u ovom trećem obračunu odgovorim u koliko mi to prostor lista dozvoli, a ostalo ću da učinim u četvrtom, petom ili šestom obračunu, kako to bude potrebno. Odmah ću, da konstatujem, da mi »Orjuna« nije »kvitirala« račune kako to ona misli. Ali šalu na stranu...

I. Zašto sam ja istupio iz Orjune, to sam dovoljno obrazložio u pismu upravljenom g. Inž. Ferdinandu Kranjcu, a publikovanom prigodom neverovatnog i škan-daloznog postupanja Orjune prema jugoslovenskim dobrovoljcima; postupanje za koje je odgovoran lično i sam g. Kranjec, jer je meni poznato, da su mnogi članovi O. O. bili protiv g. Kranjčevog »ukaza«

o bojkotu dobrovoljačkoj akademiji.

Meni je čak doznato, da je taj idijotski »ukaz« pri sastavljanju lista bio odozdo, ali da ga je u zadnjem trenutku, bez znanja urednika, uvrstio sam paša Kranjec! U ostalom to je sve jedno, na stvari se ništa ne menja. To nelep i nečuvano postupanje prema dobrovoljcima, za što su mnogi i mene lično činili odgovornim, bio je razlog, da sam napao otvoreno »Orjuna« i bez ikakvog straha, a ne koji drugi sitni ili lični razlozi, kako to misli O. O. Orjuna, pod čijim se plaštem kukavički krije sam gosp. Ferdinand Kranjec.

U svom »pojasnjenju« od 21. oktobra O. O. Orjuna, odnosno g. Kranjec, nije obranio i opravdao svoje nekorrektno postupanje prema dobrovoljcima, radi čega sam ja napao Orjuna, nego je mirno prešao preko toga i napao lično moju malenkost! Jasno je, Orjuna nije nikako mogla da opravda svoje gadno postupanje prema dobrovoljcima; postupanje radi koga je O. O. Orjuna, barem po mom skromnom shvatanju društvenog reda, morao protiv g. Kranjca odrediti »strogo preiskavo« i pozvati ga na odgovornost — i g. Kranjec bi morao da radi toga izvede konsekvencije! Ali konačno, to je stvar u koju ja neću da ulazim, »to je končno stvar okusa«, kako bi rekla »Orjuna«; ja to samo konstatujem radi toga, da dokazem kako nisam napao Orjuna radi ličnih osećljivosti, nego radi drugih važnih razloga, — razloga, koji su mi dali povoda da Orjuna javno napadam i koje čitajući sami vide iz ovog mog javnog obračunavanja.

II. O uticanju demokratske stranke na O. O. Orjuna za Sloveniju odgovorio sam opširno u svom drugom obračunu i ako se potreba ukaže, o tome ću još da mnogo toga ne samo kažem nego i dokazem.

III. Što se tiče mišljenja O. O. Orjune o meni, to me, zaista, ni najmanje ne interesuje, samo ću toliko da kažem, da u Orjuni imade takovih elemenata iz čijih ruku ja ne bi ni oraha jeo! I kada bi upotrebio poznati aforizam (čija je vrednost vrlo problematična).

»Povej s kom hodiš, pa ti povem kaj si« tada bi izgubio svako mišljenje o mnogim svojim ličnim prijateljima u Orjuni. U opšte taj »zrnar« u »Orjuni« (to je glavom sam g. Kranjec) nije srećne ruke, imade »smolu«, i — fall mu soli...

IV. Delovanje Orjune u istini »leži« svakom na vpogled, ali onaj koji to delovanje upozna dobija jednu sasnu drugu sliku od O. O. Orjune. Istina je, svi greše, ja opetujem, jer je takova narav ljudska, ali

Errare humanum est, — diabolicum perseverare

kaže latinska poslovica, čiju prvu polovinu citira O. O. u svom komunikatu od 27. oktobra (iz ruznice g. Aleša Potočnika). Orjuna je toliko toga zgrešila, da se iz toga

više izvući ne može, jer su u Orjuni pre vladali ljudi, koji su nesposobni, da vode jedan idejni pokret kao što je bio ovaj za mišljen.

Da je Orjuna počnila samo jednu grešku ili nekoliko grešaka, ja bi i danas bio Orjunaš, ali tih je grešaka bilo previše, da bi se ja smatrao protivnikom jugoslovenske ideje, kad bi o tome čitao! Naravno, to je krivljom tvrdoglavog g. Kranjca, masu nesposobnih grešaka počinio O. O. za Sloveniju, i to ne prema mojoj malenkosti, — ta jedan čovek u društvu mnogo i ne znači —, nego prema Orjuni kao organizaciji i prema načelima koja ona propoveda! I još ti i takovi ljudi usudjuju se, da uvode nekakve »stroge preiskave« prema onima koji traže iskrenost i poštenje u pokretu!

Kad čovek sve to vidi i čuje — prosto da mu stane pamet! Ja sam baš razmišljao dati sa takovim ljudima ima u opšte smisla voditi polemiku! Ali eto, bojim se, da radi Orjune, koja se je nekako smatrala za glavnu voditeljicu jugoslovenske ideje, — dotični radi njenih nepametnih akcija šteti sama ideja, kojoj se je ona, kao organizacija, potpuno izneverila. Orjuni je na zalazu sunce, Orjuna kakova je danas, treba ukloniti, ali zato

treba čuvati jugoslovensku ideju,

treba da za njenu pobjedu radi svaki iskreni patriota, na svakom mestu i u svakoj prigodi; i baš radi toga, po mom skromnom mišljenju, potrebno bi, da se javno i otvoreno govori protiv današnje Orjune. Ako se sama očisti i krene drugim putem, — tada dobro; ako pak ustraje na započetoj puti; — tada nje propadne, jer svojim delovanjem može samo da šteti ideji za koju se tobože bori, a bolje je da propadne Orjuna, nego da se ospori ostvarenje jugoslovenske ideje.

Svi treba da rade na pravilnom razvoju i ustvarenju istinske jugoslovenske ideje; one ideje za koju su se borili ponajbolji sinovi našeg naroda a za koju je današnji predsednik naše Narodne Skupštine

radikalni prvak g. Ljuba Jovanović

kazao u svom glasovitom govoru u Narodnoj Skupštini 11. juna prošle godine:

»... onako isto kao što je celom našom narodnom životu prosvetom, književnom, umetničkom, političkom i nacionalnom u XIX. i XX. veku bila vodilja narodna misao, ona misao Dositejeva i Gajeva i svih radnika i mučenika na njol, ta je misao — i da mi nećemo — temelj naše države. Kad bi neko hteo da bude drugčije, to nebi moglo da bude. Ta je misao nacionalna, a u isto vreme politička, ta je misao demokratska i u ovoj će zemlji ta demokratska, ovako ili onako, imati prava razvika državnog u svojim rukama. I kad je to demokratska narodna misao, ona ne može biti uzana, nego će biti široka, i vi već vidite po mnogim pojavama — ma da ima nešto što se i protivno javi — da je to zdrava široka misao, koja će Srbina, Hrvata i Slovenca, i svakog drugog stanovnika i sina ove grude podjednako prigriliti i dati mu i zagarantovati mu jednaka prava! Kad mi stojimo na takvoj bazi, mi istina na toj bazi možemo trenutno i kolebati i ne dati joj svaki put pravoga izraza, ali ipak svaki može bez brige ozbiljno verovati, da će ona biti živa i da će iz sebe, — kao god što planine naše iz sebe daju izvore iz kojih teku naše Save, Morave, Vardari i Neretve, dati i ona onaj element iz koga će se život, jedinstvo, napredak i lek za svako zlo stvoriti...«

Ovaj deo govora našega radikalnog prvaka citirao sam radi toga, da gg. oko Orjune vide, da oni nemaju nikakovo pravo da monopolizuju jugoslovensku ideju, jer se za nju staraju stariji pametniji i iskusniji ljudi, i to baš oni, koje Orjunaš u svojoj naivnosti i savršenom nepoznavanju stvari, drže za odlučne zatirače i neprijatelje te ideje. Kamo sreće kad bi Orjuna u radu za Jugoslovenstvo sledila stopama radikal!

V. Na drugi komunikat O. O. Orjune od 27. oktobra teško je odgovoriti sve na jedan put, jer je vrlo opširan, uvijen i za-

mršen. Mene je vrlo začudilo i otvoreno da kažem, iznenadilo, da se čeli O. O. identifikuje sa g. Kranjcem, jer tada je O. O. Orjuna za Sloveniju doista bez glave. Ali to se vidi i iz celog tog »komunikata«. Meni je vrlo žao, da O. O. ne može da nađe nikoga koji bi došao na čelo Orjune, na mesto nesposobnog g. Kranjca, brnda »ni« že dolgo iščuje nacionalista, ki bi mu odvezl tako zaželjeno glorio oblastnega predsednika.

Tražiti g. Kranjcu namesnika

to doista nije moj posao, jok gospodo! — To je čisto i samo posao O. O. Orjune. Ja

Tragedija miru.

Znani italijanski socijolog i zgodovinar Guglielmo Ferrero je obelodanil nedavno svojo najnovije publikacijo: »Tragedija miru«.

Ferrero sam je bil priča, ko se je rodila versailleska pogodba, razgovarjal se je z najodličnejšimi državniki in njegova objektivnost v presojanju zgodovinsko veličavnih trenutkov je iznad vsakega dvoma dvoma.

»Eropa umira za intelektualno nesposobnostjo. Svetilnik ideje ugaša. Mnogi proklinjajo danes Nemčijo, toda z zmedenimi besedami in v zadregi. Te besede doné onemu, ki jih razume, prej kot pohvala in oboževanje. Po tolikem krvoprelitju, po toliki podlosti in nasilju nihajo mnogi sovražniki Nemčije med nejevoljo in željo, storiti kaj sličnega. V štirih letih se je prelilo več krvi kakor v vseh stoletjih od ustanovitve Rima do začetka dvajsetega stoletja. Razun tega se je spremenila polovica našega bogastva, plod tako dolgotrajnega dela, v pepel... Ta štiri leta so zatajila šestuajsto let krščenstva, dvesto let humanosti in sto let svobode ter so nad seboj podrla temeljne stebre moralnega in političnega reda. Reparacije spadajo v kraljestvo materije; poleg hiš in obzidij pa moramo obnoviti tudi red v Evropi. Narod se ne more od enega do drugega dne spremeniti v boga ali pol-boga samo na ta način, če se v svojem napuhu vzprepenči ali pa opaja ob ponavljanju: Mi smo zmagovalci, zmagovalci, zmagovalci!«

Znameniti kritiki so si edini v tem, da je Ferrero napisal s pričujočo knjigo svoje najzrelejšo delo. Silen je jezik, ki se očituje v sleherni vrsti te knjige. Še večja je njegova moč v dokazovanju, ki se mu ne more nikdo odtegniti. Cela knjiga je velika obtožnica, ali ne samo proti Franciji, marveč proti vsej Evropi. Toda Ferrero se bavi največ s Francijo. Prvo dejanje versailleskega miru je bilo to, da sta se Clemenceau in Lloyd George privatno pogovorila ter sklenila izključiti pomorsko svobodo od mirovnih pogajanj. Tako je Anglija zagospodovala nad vsemi vodovji ter si je zadržala svojo insularno varnost. In Ferrero pravi: »Ali se je moglo zahtevati od Amerike, naj se zaveže, podpirati Anglijo na kopnem, ko se je Anglija vendar branila dati najmanjšo garancijo proti nevarnosti kake hegemonije na morju. Sedaj je bila nevarnost za Ameriko v Angliji, ne pa v Nemčiji; zato se jo je sililo v zvezo z Anglijo proti Nemčiji? ... V trenutku pa, ko si je Anglija zagotovila svojo vojaško varnost, je prišla s svojimi zahtevami tudi Francija in je vanje vnesla porenjsko barijéro. Bile so še spočetka hude borbe, ali vsaka stvar ima svojo notranjo konsekvenco, ki se končno prerine do veljave. Ves kaos današnje Evrope je učinek tistega

razumem, da se O. O. nalazi u vrlo ne-zgodnom položaju, jer je, u istini, teško i to vrlo teško, da se nadje čovek, koji bi bio voljan da pere i popravlja sve one kolosalne greške g. Kranjca, ja to priznajem i uvidjam; ali ako ga O. O. sam ne može da nađe, tada je svakome jasno, da se Orjuna u Sloveniji nalazi u teškom stanju, — da je bez glave.

To je doista žalosno, — ali to je tako! Ovo je odgovor samo na uvod komunikata, i na prva dva dela njegova. Malo ustrpljenja; obračunavanje sledi u »Jutranjim Novostima« od dojučeršne sedmice.

Ljubo D. Jurković.

Demisija nizozemske vlade.

Ker je ministarski svet odklonil zakon o povećanju kontingenta vojne mornarice, je podala vlada, ki ji je načeloval g. Ruys de Beerenbrouck, svojo ostavku. Kraljica je demisijo sprejela. Katoliško ministarstvo je dobilo svoj smrtni udarec od članov lastne stranke. Dasi-ravno je vodja stranke in kabineta napravil s svojo grožnjo o demisiji velik pritisk na celokupno frakcijo, se je vendar našlo deset katoliških poslancev, ki pač niso mogli združiti to čisto militariistično podjetje s svojo vestjo. Kakor znano, igrajo na Nizozemskem politični momenti pri trgovskih in političnih odločitvah veliko vlogo. Omenjeni poslanci so s tem, da so glasovali proti povečanemu kontingentu bojnih ladij, onemogočili v prvi vrsti svojo vlado, na drugi strani pa so pripomogli nizozemskemu socijalistu Troelstri do absolutne zmage. V Amsterdamu je te dni manifestiralo 75.000 socijalistov svoje ogorčenje nad tem zakonskim predlogom. Istočasno je bil predložen vlad obširen dokument celokupnega delavstva. Akcija socijalistov je imela velik uspeh. Troelstra je izjavil, da je nizozemska socijalna demokracija pripravljena, nositi vso odgovornost, katero si je naložila s kampanjo proti mornariškemu zakonu. Veliko vprašanje pa je, če bo kraljica poverila sestavo nove vlade socijalistu Troelstri. Najverjetneje je, da si bodo pomagali v sili s poslovnim kabineto.

Velika železniška nesreča.

Beograd, 2. novembra. (B) Davi okoli 7.30 se je pri Zemunu zgodila velika železniška nesreča. Potniški vlak št. 212, ki je prišel iz Beograda in bil namenjen v Subotico, je pri kretanju pred postajo Zemunski Obori trčil v zagrebški potniški vlak št. 11, ki je vozil proti Beogradu. Lokomotivi sta zadeli druga v drugo, vagoni obeh vlakova pa so skočili s tira. Po dva vagona vsakega vlaka sta se zarinila drug v drugega, 19 oseb je teško ranjenih, dve pa sta bili na mestu mrtvi. Oba smrtno ponesrečena sta srbska vojak. O nesreči je bila obveščena zemunska policija, ki je takoj prišla na lice mesta. Ranjenci so bili prepežani v zemunsko bolnico, kjer se jim je nudila pomoč. Takoj uvedena preiskava je dognala, da se je nesreča zgodila prejkone zaradi tega, ker je strojevodja vlaka št. 212 vozil preko zaprtega varnostnega signala. Strojvodja je neki Madžar, star 30 let. Ko se je nesreča zgodila, sta oba vlaka drvela s predpisano hitrostjo 50 km na uro. Na lice mesta je prišel takoj minister za promet dr. Janković s svojim pomočnikom Novakovićem in generalnim ravnateljem državnih železnik Ilićem. Iz Beograda je bil poslan na kraj nesreče sanitetni vlak.

Iz boljševiške Rusije.

Zunanje delovanje boljševikov.

Preiskava o delovanju komunistov na Bolgarskem je razkrila zelo čudne stvari. Ruski boljševiki so skušali pod krinko Rdečega križa doseči, da se izžene Wranglova armada iz Bolgarske. Skušali so radi tega uveriti bolgarsko vlado, da namerava Wranglovi napraviti v Bolgarski prevat. Šef boljševiške misije si je našel sobo v istem hotelu, kjer je stanoval šef Wranglovega štaba general Samohvalov. Boljševiki so ponaredili ključ Samohvalove sobe in mu podtaknili neke ponarejene dokumente, katere so potem našla oblastva pri preiskavi, ki so jo povzročili boljševiki. Podtaknili so tudi orožje na vrhu ruskega poslanstva ter na ta način povzročili veliko ogorčenje proti Rusom, češ da se ti vtikajo v bolgarske notranje zadeve. To je povzročilo, da so bili tisoč Rusov izgnani in preganjani, mnogo pa je bilo celo usmrčenih.

Novi bankovci.

Po naročilu sovjetske vlade so tiskali sedaj v Rusiji nove bankovce po 5 milijard rubljev.

Višje šolstvo v Rusiji.

Boljševiška vlada je izdala letos naredbo, da se smejo sprejemati v višje šole samo komunisti in proletarci. Buržuem je dovoljen vstop samo proti šolnini 500 milijonov rubljev ter lim je dostopno samo 10 odstotkov vseh prostih mest, kakor je to veljalo za Zide za časa carstva. Dljaki se nahajajo v zelo žalostnem položaju, ker nimajo stanovanj in so državne podpore premajhne. Poleg tega primanjkuje dobrih profesorjev, katerih je bilo veliko pregnanih v inozemstvo, nekaj pa upokojenih. Šola primanjkuje tudi skoro vseh potrebnih učil.

Iz društvenega življenja.

— Poziv postajnim odpravnikom državne in bivše južne železnice. V torek, dne 6. t. m. ob 10. uri važen sestanek v restavraciji »Novi svet« v Ljubljani. Poročata delegata, ki sta bila v Beogradu pri prometnem ministru. Odsek postajnih odpravnikov.

— Društvo slušateljev juridične fakultete v Ljubljani nam poroča, da se ne bo vršil »Eltini juridični ples« šele meseca februarja prihodnjega leta, temveč že začetkom decembra t. l.

— Českoslavenška obec v Ljubljani poroča dnev v soboto prednešku se svetelnim obrazy. Zač. od 8 hod. Zitra v nedeljo pohajenje loutkovega divjaka v restavraciji Nar. domu. Hraje se »Kaziprek hieda lyt. Zač. ob 8. hod.

Preokret v reparacijskem vprašanju.

Reparacijsko vprašanje, ki se že dolgo ni pomaknilo z mrtve točke, je nenadoma stopilo v novo fazo. Ko je angleški ministarski predsednik v svojem zadnjem govoru pozval javno Poincareja, naj v interesu vse Evrope pristane na zasedanje komiteja izvedencev, ki naj bi določili plačilno zmožnost Nemčije, še ni vedel, da je bil med tem ravno kar odposlan odgovor pariške vlade, ki je dala k temu svoje privoljenje. Zajedno je tudi belgijska vlada dala v Londonu in v Washingtonu oficijelno vedeti, da pristaja na zasedanje posvetovalnega komiteja izvedencev, ki ga naj bi imenovala reparacijska komisija in ki naj bi deloval v okviru versajške mirovne pogodbe.

V oficijoznih angleških krogih se je izrazilo, da se je zvedlo iz oficijelnega vira, da je francoski odgovor natančno tak, kakor si ga je želela angleška vlada.

Oficijozni britanski urad Reuter javlja iz dobro informiranega vira, da se splošno misli na zasedanje izvedencev, ne pa na polnoštevilno konferenco v reparacijskem vprašanju. Agence Reuter nadaljuje, da se bodo poslala vabila na to zasedanje Zedinjenim državam, kakor tudi ostalim zaveznikom.

Laška agencija Stefani javlja v tej zadevi, da je italijanska vlada dala ugoden odgovor na angleško noto glede skupnega povabila, ki bo poslano na ameriško vlado, naj se s soudeležijo zajedno z zavezniki pri rešitvi reparacijskega problema.

V Beli hiši in v zunanjem ministstvu v Washingtonu se kaže splošno velika zadovoljnost nad sedanjim potekom dogodkov. Ko se bodo evropske velesile zedinile o načinu, kako bodo izvolile gospodarske izvedence, bodo tudi Zedinjene države določile svojega delegata. V ameriškem tisku vlada splošno veliko zadovoljstvo.

G. Mac Neil, državni podtajnik britanskega zunanjega ministristva, je izrazil v svojem govoru, ki ga je imel v soboto v Canterburyju, svoje veselje, da je pristala Francija na angleški predlog in dejal, da vsled tega sporazuma moremo pričakovati na obzoru nov položaj.

Po poročilu Evening News bosta zastopala v zasedanju izvedencev Veliko Britanijo lord Curzon in sir John Bradbury. Zedinjene države bodo menda poslale senatorja Roota in g. Pierponta Morgana, če seveda kongres to privoli.

Brzojav javlja iz Washingtona, da je celo Lloyd George, ki je sedaj tam na potovanju, dejal pri neki pojedini, da nima nobenih pomislekov zoper zasedanje izvedencev. Seveda morajo biti to močje, v katere ima ves svet zaupanje in pred vsem ne smejo priti v ta komitej politiki.

—žn—

Rešimo Sokolski Tabor!

Iz prosvetnega življenja.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Začetek ob 8. uri zvečer.

Sobota 3. nov. Danes bomo tiči. Izv. Nedelja 4. nov. Ob 3. pop. Povodnji mož, mladinska igra, igrajo otroci mestnega liceja; ob 8. zvečer: Gospa z morja. Izven. Ponedeljek 5. nov. Azazel. Red F.

Opera:

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Sobota 3. okt. Sevilski brivci; gostuje ga. Wesel-Polla. Red F. Nedelja 4. nov. Psoglavci. Izven. Ponedeljek 5. nov. Zaprti.

— V današnji operni predstavi v »Sevilskem brivcu« gostuje kakor vedno v vlogi Rosine ga. Wesel-Polla, vloga brivca pa poje baritonist g. Robert Primožič iz Zagreba kakor gost. Vse ostale vloge so v običajni zasedbi. Predstava se vrši za red F. V nedeljo pa se poje kakor izven predstava Kovarčiceva »pera« »Psoglavci«.

— »Danes bomo tiči«, resolcijska v osmih slikah, z godbo in petjem, ki se dogaja pri premieri polno smeja in aplavza, se prvič ponovi v soboto, dne 3. t. m. V glavnih vlogah zastopajo gg. Juvanova, Wintrova, Medvedova, Rakarjeva, Gorjupova, Rogoz, Krall, Lipah, Plut, Trenovec, Skrbineš itd. Začetek ob 8. uri zvečer.

— Danes zvečer točno ob 8. uri se vrši v Unionski dvorani koncert hrvaškega pevaškega udruženja »Lisinski« iz Zagreba. Sloves »Lisinskega« je dobro poznat in Ljubljancem so njegovi koncerti v najboljšem spominu, saj je »Lisinski« brez dvoma eden najboljših pevskih zborov v naši državi. Vsako živalisvanje in glasovne »Lisinskemu« so prav gotovo odveč, saj so tako njegovi sporedi kakor izvajanje v vsakem pogledu prvovrstni. Za najodličnejši koncert si je izbral »Lisinski« klasični program, na katerem izjaja Palestinske skladbe in sicer celotno »Missa Pa-

pae Marcellie in štiri madrigale. V Ljubljano se pripelje zbor ob 6. uri zvečer in sicer prispe 75 pevcev in pevki pod vodstvom svojega zborovodje opernega kapelnika Krešimira Baranovića. Sedežev za koncert je še veliko številno na razpolago, zato pozivljamo vse sloje našega občinstva, ki se zanimajo za koncertno petje, da v obilnem številu prisostvujejo temu koncertu, kajti bil bi prav gotovo kulturni škandal, ako bi bil koncert slabo posečen. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni in na večer pred koncertno dvorano.

— Gospa Marija Vera gostuje v nedeljo, dne 4. t. m. kot Elida v Ibsnovi igri »Gospa z morja«. Začetek ob 8. uri zvečer.

— Mladinska pravljica izra »Povodni mož« osnovne šole »Mladika«, ki je dosegla ob premieri popoln uspeh, se ponovi v nedeljo 4. novembra ob 3. uri popoldne v dramskem gledališču. Vstopnice prodaja dnevna gledališka blagajna in opernem gledališču. Opozorjamo starše, naj ne zamude prilike, nuditi malčkom zabave in plemenitega razvedrila.

— Anton Trost igra na svojem koncertu, ki ga priredi v ponedeljek, dne 5. t. m. med drugim tudi Brahmsovo sonato v f. molu. To skladbo je igral gospod Trost na enem svojih dunajskih koncertov in kritik Valter Nemann piše v svoji knjigi »Meister des Klaviers« sledeče: »In tako se je vrstila v pestro vrsto mnogih dunajskih pianistov, o katerih se zadnje čase mnogo govori, tudi Anton Trost, ki je izvrstnega igralca Brahmsa, ki se odlikuje po svoji velkopotenznosti in skrbni detailni obdelavi, samozavestnem povdaru in poetičnem smislu. Brahmsova sonata bo ena glavnih točk ljubljanskega koncerta. Za koncert so vstopnice v predprodaji v Matični knjižarni in se vrši isti v dvorani Filharmonične družbe.

— Henri Barbusse — obtožen. Kakor poročajo iz Pariza, je bil znani avtor knjige »Ogenj« obtožen radi navajanja voljaških oseb k nepokorščini. Pisatelj je imel na mednarodnem kongresu bivših udeležencev svetovne vojne hujšajoči govor proti militarizmu.

Dnevne novosti.

— Današnji številki so priložene polnične, prošimo one cenj. naročnike, katerim je potekla naročnina, da nemudoma obnovijo naročnino, ako želijo prejemati list redno in brez prestopa.

— Odlikovanja. Z redom Sv. Save II. reda so bili odlikovani gg. Leon Babinski, pravni konsulent pri ministru zunanjih del poljske republike, Brodzimiej Jablanski, direktor pri ministru pravde poljske republike in Zaris Rožičevski, konzulent poljskega poslanstva. Z redom Sv. Save III. razreda sta bila odlikovana Tadea Romer in Jan Karzo Sidlewski, tajnika poljskega poslanstva. Z redom Sv. Save IV. razreda je bil odlikovan Marian Kosov, vicekonzul poljskega poslanstva v Beogradu.

— Gosp. poikovnik Daskalović je bil včeraj hrzlojavno pozvan v Beograd k ministru zunanjih del. Verjetno je, da je njegov odhod v zvezi z rešitvijo reškega vprašanja.

— Češko-slovaški zastopniki parlamenta 1. decembra v Beogradu. Naš parlament je definitivno sklenil, da povabi češko-slovaške narodne poslance in zastopnike senata v Beograd za 1. december, da skupno z našimi parlamentarnimi zastopniki praznuje praznik osvobodjenja in ujedinjenja.

— Pogreb bivšega beogradskega župana. V četrtek so odpravili na območno postajo Jesenice kmet-pravniki Protić in dva odbornika mestne občine beogradske, kjer sprejmejo zemeljske ostanke pokojnega bivšega predsednika beogradske občine in narodnega poslanca Dobre Mitrovića, ki je umrl v Švic.

— Francosko odlikovanje našega prometnega ministra. Včeraj je francoski poslanik Clemens Simon izročil našemu ministru g. Velizarju Jančeviću križ častne legije, s katerim ga je odlikovala francoska vlada. Ob tej priložnosti je g. Simon osebnost čestitil g. dr. Jančeviću.

— Mednarodna železniška konferenca se vrši od 3. do 10. novembra v Nizzi. Na tej konferenci se bo razpravljalo o voznem redu in o direktnih vozovih posameznih držav. Naše interese bodo zastopali načelnik prometnega ministrstva A. Panić, načelnik generalne direkcije Popović, načelnik zagrebške direkcije Jovanović, inspektor Gregorka in višji kontrolor Petek iz Ljubljane in Josip Horvat od zagrebške direkcije.

— Prihodni teden — teden invalidov. V dneh od 4. do 11. novembra se bodo po vsej kraljevini pobirali prostovoljni donosi za zgraditev invalidnega doma v Beogradu. Poleg prostovoljnih prispevkov na nabirale pole se bodo prodajale tudi posebne dobitnice in znamke.

— V ministru za narodno zdravstvo je bil te dni podpisani večji ukaz o postavljanju novih zdravnikov in o imenovanju nekaterih okrožnih in okrajnih zdravnikov ter upraviteljev oddelkov v raznih bolnišnicah. Zasedenih je bilo tudi nekaj izpraznjenih mest.

— Nabava učil. Na temelju poročila poedinih prosvetnih nadzornikov je sklenilo ministru za prosveto, da se posveča največja pažnja nabavi potrebni učil. Zato so bila poslana vsem šolskim voditeljem naročila naj predložijo ministru zadevna poročila o sedanjem stanju učil in šolskih pripomočkov, kakor tudi o potrebnih nabavah.

— Madžarski železničarji. Ker sta prejšnje ministru za promet in generalna direkcija državnih železnic precejšnje število pritožb iz krogov potujočega občinstva, da se nameščenci državnih železnic v Vojvodini še vedno poslužujejo v službi madžarskega jezika kljub vsem zadevnim prepovedim ministru, je generalna direkcija državnih železnic pooblastila zadevne narodbe in sklenila v bodoče postopati z vso strogošću proti tem železničarjem.

— Carinske tanieme. Ministru je z odlokom št. 64.953 od 11. oktobra t. l. odredilo, da naj obremenjujejo odsele carinarice pošte Maribor 2, Ljubljana 2 in Celje vse ocarinjene pakete, ki so naslovljeni na trgovce ali trgovske tvrdke, s taniemo 9 Din.

— Uradne ure v zimski dobi pri pošti niti uradih. Ker so nekatere pošte obrnile na pošto ravnanje po prošni, da bi se jim v zimskem času skrajšale uradne ure, javlja pošto ravnanje, da po dohodilih člena 7 poštne pravilnika I. del in v smislu ministrske naredbe št. 76.515 od 12. januarja 1923 takim prošnjam ne more ugoditi ter ostanejo uradne ure nespremenjene i v zimskih meseci.

— Pokojniški zavod za nameščenice uraduje vsled preselitve od ponedeljka, dne 5. novembra t. l. naprej v svojem lastnem uradnem poslopu na vogalu Aleksandrove in Gledališke ulice.

— Ljudska visoka šola v Ljubljani začne s svojimi predavanji v nedeljo, dne 4. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornici dvorani na univerzi. Predava g. vsučiliški profesor dr. K. Oswald o temi: O potrebi nove orientacije. Odbor vabi na izjuzneje vsakogar, komur pomeni prava izobrazba temelj življenja, da se predavala in porazgovorja udeležijo.

— Vseh mrtvih dan. Prijazno vreme je v četrtek privabilo na ljubljanski pokopališč pri Sv. Križu in Sv. Kristofu tisoče in tisoče ljudi, ki so šli obiskat svoje drage. Eni starše, drugi otroke, sorodnike, znance, prijatelje, zaslužne narodne može in umeniške žrve. Trmavaj, ki je imel priklone vozove, je bil prenapolnjen cel dan. Avtomobili, izvoški so dirkali po cestah kot bi se šlo za prvenstvo. Na pokopališču, ki je bilo kakor velik cvetlični se je do 3. ure popoldne nabrala velika množica občinstva. Ob pol 4. uri popoldne je »Pevska zveza« pod vodstvom g. Zorka Prelovca zapela tri v srce segajoče žalostinke: F. Ferjančičovo »Slovo mrtvim«, E. Adamičovo »Slovo« in J. Pavčičovo »Narodno nagrobilico«. Stevine množice so obiskale grobove naših zaslužnih mož Cančarja, Ketteja in Murna. Največ pa jih je gotovo obiskalo dr. Kreka in judenburške žrve, ki letos prvič ta dan počivajo v do-

mači grudi. Grobovi teh zadnjih so bili lepo okrašeni, kakor tudi groba Lunda in Adamića. Usmiljena srca so se spomnila tudi na grobove tujih vojakov, ki jim je vojna utrgala nit življenja in kot spomin na težke čase v naši zemlji počivajo. Ko je nastopil mrak, je izgledalo pokopališče kot nebo posejano z zvezdami. Luč pri luči, tu majhna, ponižna, tam razkošna, pozlačena svetilka, vse pa, prva kakor druga, so bile znak globokega spoštovanja do umrlih. Pozno v noč so se množice razšle proti mestu, ker je bilo do polnoči živo bolj kot podnevi.

— Razne nesreče. Na parni žagi lesne trg. družbe Maček, Gregorij, Hren v Logatcu je padel delavcu Nikolaju Tripolski na roko hrastov hloč in mu zmečkal prste desne roke. — V parni opekarni F. Kotnik se je opekel na desni nogi kurjač France Skodlar. Padla mu je, ko je odprl vrata peči, na nogo žerjavica iz peči. — V predmestju in kralnici v Tržiču je padel delavcu mošturu Juriju Šveigerju kos vrtnega stroja na levo nogo, pri čemer je dobil tri precej nevarne vbovine. — Pri upravi škofjskih posestev v Gornjem gradu je spodletela v gozdu pri sekanju lesa delavcu Ludoviku Bitencu sekira in mu odletela v desno nogo. Mož ima precej teške poškodbe. Na podoben način se je poškodoval delavec tvrdke Heinrichar na Trati pri Škofji Loki Ivan Borislav. Sekira mu je presekala stopalo kost in so ga morali odpeljati v bolnico v Ljubljano. — Pri gradbi železnice Murska Sobotna—Ormož je padel voziček na kretalnici pri obračanju delavcu Avgustu Milinarju na desno nogo in mu jo tako zmečkal da so ga morali odati v bolnico v Mursko Sobotno. — V tobačni tovarni v Ljubljani je zgrabil v kartonažnem oddelku delavci Ivani Grafolji stroj desno roko in ji zmečkal prste. — Pri sekanju hrastov se je vsekal v levo koleno sodar pri »Sodarski zadrugi v Čestnici, Primož Lotrič, na levo nogo pod koleno in si presekal kost. — Na Fužinah pri Zireh je spodrsni na gladki skali v rovu pri gradbi električne centrale delavec Jakob Ivančič. Padel je na hrbet fa se precej nevarno poškodoval. — V tovarni za pohištvo Karla Vesjaka v Mariboru je raztrgala krožna žaga delavcu Janezu Reušlerju tri prste na desni roki. Odpeljali so ga v mariborsko bolnico. — Strojnemu delavcu »Splošne stavbne družbe v Tezenu pri Mariboru« je poškodovala kovinska stružnica na električni pogon desno roko.

— Težka nesreča v Christofnem zavodu. O nesreči v Christofnem zavodu smo prejeli sledeči popravek: Gojenec Butinar se med poukom ni izkazal s samokresom, pač pa je ob svojem prihodu k večernemu stonografskemu pouku neopaženo odložil pod klopi med drugim tudi samokres, o katerem ni »hče kaj vedel, in kateri samokres najbrže ni bil dobro zaprt. Ko je došel sojenec, ki ima svoj prostor poleg Butinara in porinil svoje knjige pod klopi, nevedoč za samokres, je pri tem zataknil z rokom v petelina samokresa, ki se je sprožil. O krivdi katekarski govoriti, je zlobno, ker je dozorek zgolj le nesrečen slučaj.

— Vrečo suhih gob, 15 kg težko, v vrednosti 750 Din je ukradel nekdo Franciški Ankerstovi iz Ihana z voza, ki ga je pustila stati brez nadzorstva pred Lenčkovim gostilno v Klečah v Dolski občini.

— Cerkveni rop. Neznani ropar je vliomil v cerkev v Dolskem. Odprl je glavna vrata s tatinskimi ključem in šel v zakristijo. Vliomil je v omaro za cerkveno obleko in je odnesel žametast mašni plašč s širokim pločastim robom, vreden 3000 Din. Poleg tega je vliomil v cerkveni nabiralnik, katerega je odprl z dolгим bodalom, ki se mu je pri odpiranju zalomil in je ostal v nabiralniku. Pobil je tudi tam ves denar.

— Prepoved vliomilec. V Prevratu je vliomil neznani tat v shranbo posestnika Ivana Povheta in je odnesel več vreč moke in nekaj ženske obleke in perila. Tatu so iznenadili domačini ravno, ko je hotel uiti v bližnjo šumo. Prijeli so ga in mu odvzeli pokradeno blago. Posrečilo pa se mu je, da jim je utekel.

— Prijatelj medu. Neznani tat je vliomil v podstrešje posestnika Jakoba Podbrežarja v Podbrežju pri Hruškovi in je ukradel 38 kg medu, deloma v satovju deloma očiščenega, v vrednosti 1000 Din. Vliomilec je zlezal na streho, odtrgal tri deske in je prišel na ta način do shrambe.

— V Mihovlji pri Kirčevcih je bilo ukradeni Mariji Gokjovičevi več ženske obleke in kos blaga že prikronega za obleko, v skupni vrednosti 4000 Din.

— V Spod. Mamolu pri Poljskuju je vliomil neznani tat, med tem ko so bili domači na polju, v stanovanje Andreja Viranta in mu odnesel 65 Din gotovine in žepno uro, vredno 300 Din.

— V Žuželci vasi je bilo vliomljeno v podstrešje posestnice Marije Piškove in ukradeni več metrov pohanta, klobuk, suknjo, srebrni goldinar, svetilno in zlat uhan v skupni vrednosti 4000 Din.

— V Opačah je bilo pokradeno pri Francetu Zajšku več moške in ženske obleke, katero je nabasal tat v ukradeni nahrbtnik. Poleg tega je ukradel črno usnjato denarnico s 600 Din.

— V Hotonju je bilo vliomljeno v trgovino Štefana Gobca. Tat je odprl vrata s vitrihom in je odnesel več raznih trakov, stenjev, bičevnikov, kave in sladkorja v približni vrednosti 1200 Din.

— V Zabukovcih je bilo vliomljeno v stanovanje polirja Vincenca Geršaka. Tat je odnesel moško obleko, čevlje, več kosov perila, britve, nekaj moke, soli in slanice in 1000 Din v gotovini tako, da znaša vsa škoda skoro 3000 Din.

— Tat v vlakcu. Med vožnjo iz Zidanea mosta v Ljubljano je bila ukradena proforsorskemu kandidatu Jugoviču rjava usnjata denarnica, v kateri je imel dva bankovca po 1000 Din in 4 bankovce po 100 Din. Sumljivi so trile mladi dečki, ki so se zelo sumljivo vsiljevali raznim potnikom in se mešali v gneči v vozu in posebno pri vratih.

— Kako je Bosanec Anton Jožica iskal in našel svojega konja. Pred dobrim pol letom je bila v sarajevski okolici kmetu Antonu Jožici ukradena štiri leta stara kobila »Brnja«. Zvečer prejšnji dan je bila še privezana v hlev, ko je u ubogi seljak prišel jutraj v hlev, je ni bilo več. Ante je nekaj časa pomišljal, pa je naložil v popotno torbo brašna in je šel iskat svojega žival. Vsaki teden je prehodil precej naselbin in tako prepotoval malone celo Bosno. Ob sredah pa je vsakikrat prišel v Sarajevo, kjer je vsako sredo velik konjski sejem, če bi morda tam našel svojo žival. Ko je zadnji teden zopet prišel v Sarajevo na

sejmski prostor, je pa na svoje veliko veselje zapazil žival, ki jo je iskal 7 mesecev. Pogladi jo je, poklical po imenu in zvesta žival ga je še poznala. Z veseljem hrzanjem mu je odgovorila. Ko so dozdevni lastniki to videli, so žival odvezali, da bi odšli. Toda Ante je zagnal krik in vik, da je prišla policija, ki je postenjakoviče aretirala, kobilo pa kot corpus delicti odvedla s seboj na policijo. Drugi dan so napravili preizkušnjo, če je Brnja res last Jožice. Na več krajih jo je moral poklicati, ko so jo spustili, je vsakokrat poklicala Jožico. Ta čas sta pa izrabila konjska tatova in sta pobegnili. Ko so enega od njih prišli, se je izgovarjal, da je hotel iti klicati priče, da bi z njimi dokazal, da je kobila njegova last. Drugi postenjakovič pa se danes išče priče, pa tudi policija išče njega, ker dobro ve, da je izurjen konjski tat.

— Življenje pustolovca. V Banja Luki so zadnje dni zaprli nekega Gjuro Tenodi iz Varaždina. Mož je star 38 let in je študiral gimnazijo in napravil tudi maturo. Pred vojno je bil sprejet v trapištovski samostan v Banja Luki. Kupa pa lahkoživemu Tenodi ni dolgo ugajala in jo je prav kmalu sliel. Od tega časa je bil v službi pri raznih tvrdkah kot knjigovodja in blagajnik, katere so ga pa navadno po kratkih dobah odslavljal, ker se je vedno izkazal kot nepošten in je poneverjal tu večje, tam manjše vsote. Po prevratu se je pojavil neke v Macedoniji, kjer je bil na podlagi ponarejenih dokumentov nastavljen kot profesor na gimnaziji 3 leta. Ko so mu zadnji čas prišli na sled, so ga izročili v zapore v Banja Luki.

— Neprijeten doživljaj našega mornarja v Bremenu. V Split je došel zadnje dni mornar Ivan Alaga doma iz Tribunja pri Splitu. Zaposlen je bil začetkom t. m. na parniku »Dubaca«, ki se je pred 14 dnevi nahajal v pristanišču v Bremenu. Kapetan mu je dal nekega dne 30 milijonov mark, da si kupi perilo. Ta je pa res odšel v mesto, kupil za 20 milijonov mark perila in se hotel vrniti v pristanišče. Toda ubogi mornar je med tem zgrešil ulice in, ker ne zna nemški, ni mogel vprašati, po kateri poti bi prišel v pristanišče. Drugi dan ga je neki redar odvedel na policijo, kjer je zvedel, da je njegov parnik odpotoval. Po par dneh ga je policija izpustila in je te dni dospel v Split.

— Celjske novce. Praznik Vsoh svetih je bil lep solnčni jesenski dan, kateri je zvalil velike množice občinstva na celjska pokopališča, katere so bila letos vsled ugodnega vremena v najlepših cvetju kizantem. Na okoliškem pokopališču je moški zbor Celjskega pevskega društva zapel ob 3. uri žalostinke. Na mestnem pokopališču je vojaška oblast letos popravila že skoro popolnoma zapuščene vojaške grobove. — Strokovna šola za hotelirje, kavarjere in gostilničarje se dne 5. novembra odprla v Celju. Oprostitev obrtniških vajencev v mesecu oktobru. V minulem mesecu je bilo pri obrtnih zadrugah v Celju oproščenih skupno 52 vajencev raznih obrtniških strok. Skušnji podvrženi vajenci so dosegli deloma dober, deloma prav dober uspeh.

— Tedenski svinjski seimi so v Celju radi slinovke do nadaljnjega ustavljeni. Za te seime, kakor tudi za vse druge, ki bi se imeli vršiti v celjskem političnem okraju, mestni magistrat do preklica ne bo izdal živinskih potnih listov. — Ciril Metodova podružnica v Gaberju si je na svojem običnem zboru izvolila predsednikom zopet gosp. Ivana Škofa. — Mestni občinski svet je v svoji zadnji seji sklenil, oddati ribarsko pravico v zakup za 6 let dražbenim potom. Dosedanje zakupno pogodbo, katero je sklenil do leta 1945 tve po preobrtu še nemški občinski svet za nizko ceno 850 kron letno, je na predlog občinskega sveta pokrajinska uprava razveljavila.

— Mariborske novosti. V torek, dne 6. t. m. ob 7. uri zvečer se bo vršila seja mariborskega sveta z nadaljevanjem dnevnega reda zadnje seje. — Okrog 25 hrvatskih članov planinskega društva v Zagrebu je dospelo v sredo zvečer v Maribor. V četrtek so se gostje odpejali do Ruš, nato pa so odšli k ruški koči, kjer jih je pozdravil predsednik dravske podružnice SPD, Davorin Lesjak. Nato so odšli k mariborski koči, kjer sta jih sprejela g. Rotter in dr. Snuderl kot zastopnika mariborske podružnice SPD. Gostje so bili navdušeni nad lepoto naših gor in so obljubili, da bodo redno prihajali na Pohorje. — V nedeljo, dne 4. t. m. dopoldne se v navzočnosti češkoslovaškega generalnega konzula v Ljubljani dr. Obokarja Beneša odprla v Mariboru češka šola.

— V sredo popoldne je v Pavčičevi gostilni v Stolici ušli nalet nekli gost menica, izdano v Gradcu na lme barona Axela Biberstina. Menica zapade 17. novembra in se glasi na štiri milijone avstrijskih kron. — 18 letnega ključavnikaškega vajenca Ivana Zupančiča je v sredo pri delu zgrabil stroj in mu zmečkal tri prste leve roke, da mu jih je bilo treba odrezati.

Sokolski vestnik.

— Temeljni kamen za Sokolski dom na Tabornu. Smo v potrebi! V potrebi diča požrtvovalna ljubezen in veliki duh v dejanjih značaj in zvestobo do ideje. Ako živis v težkih razmerah je Tvoj skromni dar izraz velike duše socialno malega človeka. Iz drobnih prispevkov so se zgradile velike vse narodne ustanove. Snovnost podloga smrti, narod in človeške vrline varujejo sokolska ideja živi večno. V dnevih vseh mrtvih in vseh živih se sleherni spominjaj dolžnosti, ki jo imaš do nesmrtnosti naroda in do neumrljivosti ideje razvoja in večnega izpolnjevanja v duševnem in snovnem svetu. Od naroda si prejel življenje in svoj obstoj, narodu vračaj življenje in pogoje za krepak obstoj. S svojim sodelovanjem si od naroda prejel bogastvo; del tega bogastva vrni narodu, da moreš sam postati dalečen nesmrtnosti in da moreš sam živeti v znamenju večnosti! Izpok za sokolsko zgradbo na Tabornu je dovršen. Prve prihodnje dni položimo temelje. — Pričakuje, da bo pokazala sokolska Ljubljana toplo srce in odprte roke v prid temeljnemu kamnu za sokolski dom na Tabornu. S prvim pobiranjem pričemo te dni in prosimo napredno občinstvo za naklonjenost. V Ljubljani, dne 2. novembra 1923. Za finančni odbor: Josip Turk. Za Sokola I.: Dr. P. Pestotnik.

— Sokolsko društvo na Viču vprižori v nedeljo, dne 4. t. m. dramo v dveh dejanjih »Roža Kavkaz« in enodejanko »Vesela igra o žalostni princeznici«. Predprodaja vstopnic pri br. Jeločniku v Rožni dolini in br. Uramu na Glincih. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

Novosti iz Primorske.

— Iz Vipave prihajajo razne pritožbe s strani prebivalstva, ker je goriška oblast prepovedala izvrševati dalje zdravniško prakso g. dr. Kancu, ki je v Vipavi že 20 let izvrševal vestno in uspešno svojo službo. Edini vzrok za to je pač ta, da ni rojen na sedanjem zasedenem ozemlju in mu Italijani ne priznajo državljanstva. Seveda so jim nadomestili slovenskega zdravnika z nekim Italijanom, katerega so hoteli predstavljati vipavskim trščanom kot spasilca v vseh mogočih boleznih.

— Zapreje premogovnikov v Labinu. Zadnje dni je ravnatelj premogovnikov v Labinu obvestil prefekturo istrske pokrajine v Pulj, da bo družba »Arsa« prenehala 15. nov. t. l. z izkoriščanjem premogovnikov v Labinu. S tem dnem bodo vsi delavci — okrog 2000 jih je —, ki so zaposleni pri rudniškem podjetju, odpušteni.

— Aretiran ponarejevalec dinarjev. V Trstu so aretirali na podlagi anonimne ovadbe nekega Frana Jakasa iz Vipave. Mož je bil ovaden, da razpečava ponarejen denar in res so med preiskavo našli pri njem 96.000 ponarejenih dinarskih novčanic. Mož se je zagovarjal s tem, da ni vedel, da je denar ponarejen. Vendar pa na vprašanje, kje je dobil denar, ni dal nobenega odgovora.

Sport in turistika.

— S. K. Slovan : S. K. Slavija 3 : 1 (0 : 1). Včeraj popoldne se je vršila na igrišču Ilirije prvenstvena tekma med navadenima kluboma. Favorit Slovan, ki je sicer nastopil s 4 rezervami, je v nedeljo predvedel dokaj šibko igro. Osebito slaba in neodločna je bila napadalna viza, ki množico najugodnejših pozicij in situacij ni izrabila. Tudi igra krilcev je bila zelo pomankljiva ter ni dobro podpirala napadalno vrsto. Slavija je ugodno izenačila. Dasi tehnično in taktično zelo zaostaja za Slovanom, igrajo njeni mladi igralci s toliko ambicioznostjo in požrtvovalnostjo, da lahko uspešno klubujejo tudi močnejših klubom. To je Slavija pokazal tudi v nedeljo, kajti v prvem polčasu je bila v svojem rivalu popolnoma enakovredna asprotnik ter ga celo v toliko nadkriljevala, da je v prvem polčasu vodila pred njim s enim srečnim zgodikom, ki ga je v tem času dosegel. V drugem polčasu se je šele Slovan kolikor koliko znašel, izrazni naskok Slavije tor po nadaljnih dveh zgoditkih priboril zmaga. S to tekmo si je Slovan priboril končnoveljavno drugo mesto v II. razredu LNF v jesenski prvenstveni tabeli, medtem ko je Slavija ostala na predzadnjem mestu. Slovan je dosegel v štirih tekmah 6 točk ter diferenco golov 15 : 3.

— Prvi ljubljanski lahkoatletski medklubiški turnir LASK kontra S. K. Jadran, ki bi se moral vršiti dne 27. oktobra t. l. a se ni vršil vsled manjkajočih tekmovalcev S. K. Jadrana, se preloži fiksno na nedeljo, dne 4. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne na igrišču S. K. Ilirije. Prilreditev bo prva te vrste v Ljubljani Vstopnice: Sedeži 5 Din, stojališča 2 Din se dobijo v predprodaji v trafiki Sever, Šelenburgova ulica.

— S. K. Primorje v Ljubljani priredi v soboto, dne 3. t. m. v dvorani Kazine: Solree dausante. Klubovim članom je dovoljen vstop proti izkazilu klubove legitimacije, akademikom proti akademskim, ostalim proti vabilu. Pomotoma izostala vabila naj se reklamirajo pri g. Savi Saniću, cand. inž., Erjavčeva cesta št. 24.

Izpred sodišča.

KURJI ŽENIN.

Neki Z. S. iz ljubljanskega okraja je zamenjal ženske s kurami. Mož je 6 kočk tako zdel, da so jih morali pokati. Obsojen je bil po tajni obravnavi zaradi te packarije na 6 tednov zapor.

NEPOBOLJŠLJIV TAT

Je še nedoleten dečko, Josip Martinjak, ki se je že v zgodnji mladosti seznanil z zapor. Komaj je prišel iz zapore, se je zopet lotil tatvine. Vdri je skozi okno v postajno poslopje na Otočah in se lotil voznih listov, ki so bili tam v zalogi. Dečko je prišel in odpeljali so ga zopet v 8 mesečno težko ječo.

§ 104. S. K. Z.

V gostilno Albine Vidrihove na Planini je prišel carinik Alojzij Hrovat, ki je zasledoval dva tihotapca. In razhudila se je žena, čes, da ji odganja goste in ga je ostela kasneje na cesti z besedami: Kaj bo ta hudu tu norel in lovil ljudi po gostinah, na mejo naj gre, kamor spada. Žena se je izgovarjala, da Hrovat takrat ni bil službeno opravljen, kar so potrdile njene priče, večina priča pa je potrdila nasprotno. Žena je bila obsojena radi žalitve javnega organa v službi na 100 Din globe.

IZNENADEN VLIOMILEC.

Ko je prišla Helena Jančarjeva iz Benice s polja domov po malo južino, je našlela na tatu, ki je skočil skozi okno in pobegnil v sosednjo goščo. Bil pa je le še prepočasen, ker dekle ga je spoznalo. Guido Božič je prvotno kljub dekletovi ugovotiviti tatvino popolnoma zanikal, vendar se je končno le vdal. Odnesel je Francu Jančarju 1200 Din gotovine, pri oknu pa je imel pripravljeno Jančarjevo puško in harmoniko, kar pa ni mogel vzeti s seboj, ker ga je dekle prepoznalo. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe in mora plačati Jančarju 1325 Din.

SUMLJIVE KUPČJE.

Jože Vidmajer, delavec v Strojnih tovarnah in livenah, je izmaknil v tovarni 44 rešet in 4 obročke za štedilnik, v vrednosti 2700 Din, in je prodal to blago kličavničarju Josipu Kosmaču. Kosmač je kupil svoječasno tudi od neznanih delavcev 75 kg razne medenine sumljivega izvora. Obsojen je bil Vidmajer radi tatvine na 6 tednov težke ječe, Kosmač pa radi neprevidega nakupa na 10 dni zapore.

POZORI

KINO TIVOLI

1.—4./XI.

Od smetarija do senatorja.

Veseloigra v 5 dejanjih.

Dopisi.

— Iz Kranjske gore. Banda vliomilcev in tihotapcev saharina, ki je ogrožala severni kot radovoljske občine, je pod ključem. Vsa čast javniškim orožnikom. Med vliomilci je znani Ambrožič, utekli kaznjence mariborske kaznilnice, kateri je 26. okt. ponotil okoli 1 ure skušal pobegniti iz zaporov. Z nekim železom je dobil zid že 3 do 4 mesece. Nakano mu je preprečil jetničar, ko je ravno pregledoval zapore. — Zelo nas nadlegujejo Nemci iz Nemčije, ki brezposelni uhajajo čez državno mejo. — Proti Italijanskemu nasilstvu smo manifestirali 28. okt., torej prvi v državi in takorekoč pred nosom Italije. — Orožništva tu zelo primanjkuje. Na obmejni postaji sta samo 2 muškarci; treba je nujne odpomči. — Vreme je postalo zelo hladno. — Koče SPD so že zatvorjene od 1. t. m. Članov šteje naša krajevna organizacija okoli 40. Upamo pa, da bo pristopilo še več novih članov.

— Iz Leskovca nam poročajo: Kolikor smo imeli v juniju preveč dežja, toliko ga zdaj pogrešamo, zakaj naši vodnjaki so suhi, kar je v jesenskem času pač nekaj nenavadnega. — Z letino smo lahko zadovoljni, zlasti z jesenskimi pridelki. Ajde, koruze, krompirja, repe in zelja je toliko, da ne vemo, kam bomo vse spravili. Zeljnate glave, ogromnega obsega so po kroni, kar je toliko kot zastoni. Junji ni bil ugoden trti, a suho in vroče poletensko vreme je toli dobro delo trstju, da smo pridelieli imenito vinsko kapljico. Ob trgatvi smo imeli najlepše dni, kar je vsekako tudi vplivalo na kakovost vinskega pridelka. Splošno se sodi, da imamo letos več in pa dosti boljše kapljico v hramih ko lansko jesen. Cene novemu vinu so 20—24 kron, ki pa uturejše prejkone še kaj pasti.

GLEDALIŠKO VPRAŠANJE V PTUJU.

Dne 14. in 15. oktobra t. l. je ptujsko »Dramatično društvo« prvič nastopilo v tej sezoni; igralo je dr. Stolbovo veseloigro »Stari grehi«. V igri so pokazali diletanat, da so burki dobro kos, resnejši momenti, ki jih vsebuje igra, pa nam bode upanje, da so bodo izkazali tudi drugače. Ker ne nameravamo pisati o tem prvem nastopu kakke ocene, naj zadoštuje ta konstatacija, opozoriti pa hočemo s temi vrsticami slovensko javnost na delovanje ptujskega »Dramatičnega društva« vobče.

Po dolgih pogajanjih se je »Dramatično društvo« vendar enkrat posrečilo, napraviti z mestno občino kot lastnico gledališkega poslopja in inventarja v Ptuj u toliko ugodno pogodbo, s katero je dr. štviu zasiguran obstoj in razvoj, ptujskim Slovincem pa stalen oder. Zavedajoč se svoje kulturne naloge si je Dramatično društvo za letošnje zimsko sezono priredilo delovni program ter prevzelo v repertoar vrsto iger, od katerih omenjamo: slovenske: Meško »Na smrt obsoljeni«, Medved »Za pravdo in srce«, Jurčič »Govekar »Rokovnjače«, Spicer »Miklova Zavela« in »Patrioti« od slovenskih: Stari grehi« (Stolba), Golgota (Sergian Tucic), Ploha (Peter Petrovič), Spaval moja deklica (Sjevnyj), Mrak (Petar Petrovič); od tuih »Odgojitelj Lanovec« (O. Ernst); V dolini (Don Angelo Gvnera), Dolski župnik (Anzengruber) in še nekaj drugih. Tudi za mladino so predvidene 3 do 4 otroške igre.

Razen teh iger, ki jih priredi Dramatično društvo z lastnimi močmi, pa je pod njegovim okriljem na vidiku tudi gostovanje mariborskega gledališča, s katerim se vodijo tozadevna pogajanja in o katerih je dano upanje, da privedejo do povollnega uspeha. Pričakovati smemo tedaj, da nam bo v Ptuj dana prilika, da vsaj vsak teden po enkrat lahko vidimo dramsko umetnost na svojem domačem oderu.

Razen večernih predstav za meščane bo prirejalo Dramatično društvo po možnosti ob nedeljah popoldne tudi predstave za okolice in sicer v prvi vrsti dobre ljudske in šalolgre. Ker pa mora Dramatično društvo delovati brez subvencij in vsakršnih podpor, ter je navezano edino le na prilike od iger, bo pač dolžnost vsega zavednega slovenskega občinstva v Ptuj in bližnji okolici, da z rednim obiskom predstav podpira idealno stremljenje Dramatičnega društva ter mu daje svoje priznanje tako, da igralcem ne bo treba nastopati pred praznim gledališčem.

Gospodarstvo.

DRAGINJA.

Čudno je pri nas, da obenem s porastom dinarja narašča tudi draginja. Tako dosledno in trdovratno, kakor se družita pri nas ta dva pojavi, se jih drugi le malo. Človek bi mislil, da bo porast dinarja vplival na cene in jim dal padajočo tendenco, toda v resnici se godi ravno narobe.

Tu bi morala poseči vmes predvsem država sama. Na vsak način je treba stopiti na prste raznim mnogovrstnim prekupčevalcem, ki dražijo blago in krajevo ugled solidni in pošteni trgovini. Začeti pa bi bilo seveda treba odzgoraj, v veletrgovini, pri pravih, najškodljivših spekulativnih in ne samo pri malih trgovcih in branjevkah. Če bo nastopila država trdo in neizprosno zoper številne pljavke v velikem, bo mnogo manjših samih od sebe odpadlo. Red je treba napraviti na vsak način, ker postaja življenje vedno nezno. Kupna moč dinarja v državi je že tako nazadovala, da se temu čudi vsak inomec.

Seveda povzroča draginjo v precejšnji meri tudi pomanjkanje gotovine v naši državi. O tem se sedaj mnogo razpravlja, ker

reže precej ostro v naše gospodarstvo. Krediti so silno dragi, radi tega tudi blagovne cene. Tu je treba nujne odločitve, država mora na vsak način odstraniti pomanjkanje denarja, vrniti po možnosti Narodni banki najeta posojila, redno plačevati svoje obveznosti raznim dobaviteljem.

Kaj nam pomaga močan dinar, če pa je doma njegova kupna moč slaba in radi tega življenje širši plasti naroda nezno? In to stanje je pri nas popolnoma odveč, niti preveč truda bi ne bilo treba, da se ga odstrani. Kajti zaupanje inomecstva v naš dinar se je že zelo učvrstilo in naša valuta je sedaj že tako krepka, da sama kljubuje raznim spekulativnim izpadom. Dokaz so dogodki zadnjih dni, ko so hoteli nekateri industriji in bankirji pritisniti dinar nazaj. Dinar je kljub dobro organiziranemu napadu vzdržal sam, spekulacija se je morala umakniti. Pač pa ne bi imela molčati na take napade država in naj bi vse podobne poskuse eksperimentalno kaznovala. Te škodljive transakcije ravno dokazujejo, da spekulaciji prav nič ne primanjkuje denarja; nasprotno, ona ima ogromne razpoložljive vsote vedno pripravljene, da povzročijo pošteni privredni škodo in da se iz nastale zmotnje v gospodarskem življenju okoristi. Tudi taki poskusi v ve-

liki meri povzročajo in postružajo draginjo.

Onemogočiti nepotrebno prekupčevanje blaga, zabraniti in brezobzirno kaznovati spekulacijo v škodo dinarja ter z raznimi drugimi smotrenimi koraki dvigniti notranjo kupno moč dinarja, naj bo glavno prizadevanje državnih oblasti. Potem bodo padle blagovne cene, produkcijski stroški se bodo zmanjšali in dinar bo zadobil še večjo vrednost. Obenem pa se bo v narodu zopet vzbudila štedljivost, ki je sedaj pri nas žalobno zelo majhna, morda ravno radi nezaupanja prebivalstva v dinar radi njegove majhne kupne moči. Torej bo mogoče uspešen gospodarski napredek in z njim večje blagostanje ter tudi politična okrepitev.

✗ **Baker v Črni gori.** V Črni gori so odkrili v bližini sela Sinjeva veliko ležišče bakra.

✗ **Letina sladkorne pese** je bila letos v Bolgariji zelo dobra, tako kvalitativno, kakor tudi kvantitativno. Pet velikih bolgarskih rafinerij je proizvedlo do sedaj povprečno 14.000 ton sladkorja na leto. V letošnji kampanji cenijo, da bodo izdelale te rafinerije do 40.000 ton sladkorja. Domači konzum znaša letno 30.000 ton, tako, da bo mogoče 10.000 ton izvoziti. Cene slad-

korja pa kljub dobremu pridelku in veliki produkciji niso nazadovale. Sladkorne tovarne so namreč plačevale producentom sladkorne pese zelo visoke cene, da razširijo gojenje pese.

✗ **Gradba železnice Ormož-Murska Sobota** zelo dobro napreduje, ker so dela zelo olajšana radi lepega vremena. Trasa bo gotova še letos. Mostova Kostanjevica in Globetko pri Ljutomeru bosta v najkrajšem času dogotovljena. Sedaj se že grade železniške čuvajnice in se vrše pripravljalna dela za zgradbo postajnih poslopij, od katerih jih je že nekaj skoro dograjenih.

✗ **Potniki III. razreda v brzih vlakih** se morejo posluževati po odredbi generalne železniške direkcije restavracijskega voza, v katerega pa imajo dostop samo za časa obeda in večerje, ne pa sicer.

✗ **Za pospeševanje naše živinoreje.** Poljedelsko ministrstvo je zahtevalo za proračunsko leto 1923/24 vsoto 1.500.000 dinarjev za nabavo plemenske živine. To živino bodo izročili posameznim poljedelskim ustanovam.

✗ **Žetev v Avstriji** je dala skoro 4000 vagonov žita.

✗ **Nova splošna carinska tarifa.** Komisija ki je sestavljala projekt nove uvozne in izvozne tarife, v katero so vstavljene

razne izpremembe in dopolnila, je dokončala svoje delo. Komisija izdeluje sedaj projekt novega zakona o splošni carinski tarifi, ki bo skoro končano.

✗ **Zakup monopol. predmetov.** Uprava državnih monopolov bo dala te dni v zakup pravico prometa in transportiranja raznega blaga v našem pristanišču v Solunu. Nadalje bo dala monopolna uprava v zakup skladišče soli v Novem Sadu.

Trboveljski premog in drva

ima stalno v zalogi vsako množino
Družba „ILIRIJA“, Ljubljana,
Kralja Petra trg 8. Tel. št. 220

Glavni urednik: Ivan Podržal.
Odgovorni urednik: Miha Gaberšek.
Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani

Jul. Zeyer:

Gompači in Komurasaki.

(Japonski roman.)

(Nadaljevanje.)

Gompači ni skrbel za to, da bi dospel kmalu in po najkrajši poti v Jedo. Hodil je brez načrta in cilja, kakor mu je hipoma prišlo na misel, svet se mu je zdel, da se preveč smeje, da je preveč vabljiv, zapeljiv in lep, kot da bi hitel v mesto za dolžnostjo, ki ga bo vezala. Saj ni čuda v teh blagoslovljenih krajih, kjer cvetijo izmenoma kameleja in sliva, češnje in sveti lotus in se njive in gaji in nasadi odevajo z vedno novim čarom! In Gompači kot pravi Japonec je strastno ljubil cvetje. Prava slast mu je bila, zasenčiti si oči proti solncu z bogato cvetočo vejico veličastne pavlovnije in se opajati s prekrasnim vonjem njenih nežnovijoličastih zvončkov. V pestrem lesku orožja, obleke in cvetja se je pojavljala mladeniško lepi Gompači kot junak iz pravljice in povsod, kamorkoli je prišel, so navdušeno sprejeli junaškega in ljubeznivega samuraja (viteza), povsod v tistih vlijudnih, tihih in srečnih vaseh in mestecih, kamor je dospel, in kjer se je zdelo, da je bilo vse življenje le milo ščebe-tanje in smeh po vrtovih, kjer so mu nudili sladkorčkov, kjer so mu podajali na graciozno slikanih pahlijačah čašice iz prozornega porcelana, polne

sladkega sakija. Zdelo se je, da je vse to prebivalstvo vedno v gostih; pred vsako hišo so ležale na širokem kamenu lesene sandale, ki si jih pri obiskih odpenjajo pred vrati, in majhni ptički so sedali nanje in žvrgoleli na njih, dočim so se ti, ki so jih sezuli, zabavali pod čudno obstriženim drevjem za hišo, kjer se je mešalo cingljanje brnastih verig in steklenih krogel, visečih raz strehe med papirnatimi pestrimi svetilkami, z žuborenjem potočkov, padajočih v majhne ribnike, v katerih so plavale zlate ribice in na katerih gladini se je zrcalila fantastična pokrajina v miniaturo in s porcelanastim zrnjem. In kako vabljiv je bil marsikdaj usmev deklic, ki so stale pred čajarnami na kraju malih mestec in podajale potniku krasno slikane pahlijače! Kako malo so skrivale svoje občudovanje, čeprav so povešale oči, in kako so opajale Gompačija s temi dokazi svoje naklonjenosti!

Često se je tudi pripetilo, da je prišel nekam, kjer so ravno slavili bodisi budistične praznike ali pa vršili obrede pri slavnosti, ki je bila v čast starim bogovom Kamijem. Slišal je svete pesmi romarjev, pesmi slepcev ali pa ga je očaral fantastični ples s svetilkami in maskami, čudno rajanje kakor pri slavnosti Cu-ki-mi-ti. »pobožno premišljevanje o ščipu«. Njegova cela pot je bila dolga vrsta zabav. Njegova cvetoča lepota, moč, čista jasnost njegovih oči in sladki tok njegovega govora mu je pridobival vsa srca in Gompači, ki je videl, da ga povsod ljubijo in negujejo, si je čisto rekel: »Zakaj se tako često govori o trpkosti živ-

ljenja? Zakaj so pripovedke in pesmi polne žalosti? Meni se zdi življenje veselo godovanje. Samo prisedi je treba in izprazniti čašo blaženosti. Če je kje kdo, ki mu čaša uide, naj ne toži, gotovo je tega sam kriv.«

Nekoč se je spomnil na kneginjo Nade-si-ko in njeno kletev. To ga je za hip nekoliko vznemirilo. Dvignil je roko in se nehotе zagledal v prstan, ki mu ga je bila nekoč podarila. Bilo je dragoceno delo starega slavnega umetnika Gotō, japonskega Cellinija. Rubin najslajnejše barve in neprimerljivega sijaja je rdel v njem in ta sijaj ga je tako očaral, da je zaradi njegovih čarobnih žarkov pozabil na svoj nemir, na kneginjo in njeno kletev. Ta mali oblček je čudovito naglo izginil iz njegovih misli in nekoliko utrujen od svoje nepretrgane sreče je Gompači vzkliznil: »Vedno lepo vreme in solnce! Ali nima nebo več oblakov?«

In kot da ga je nebo uslišalo; drugi dan je bilo pokrito in oblačno in pokrajina, kamor je tekom nekoliko ur dospel, je začela biti pusta in neprijazna, brez usmeva in cvetja. Cel dan je potoval čez to žalostno plan brez drevja, veter je tožil v trstju in v visokem bičju. Bilo je že proti večeru, solnce je prelomilo oblak in vse nebo se je zdelo kakor temno rumeno morje, po katerem vesla dolga vrsta žerjavov.

Prvikrat je bilo Gompačiju nekamo tesno.

»Bržkone bom moral prenočevati pod milim nebom,« si je mislil. »Danes me sreča zapašča.«

Komaj je to premislil, že je zagledal prav ob reki med bičjem majhno hišico, ki je prej ni videl. »Sreča mi je zvesta,« se je nasmehnil in stopal z malo hitrejšim korakom proti samotni hiši.

Ko je prišel bliže, je slišal koto, neke vrste japonsko harfo, in akordi, ki so se zibali v zraku, so ga presenetili s svojo čistostjo, s svojim bogastvom in z neko posebno nežnostjo. Bili so kakor vzdih. Stal je, ne da bi se gnil, ter poslušal in njegova domišljija mu je pričarala v duhu krasno mlado deklico, ki je sedela na tleh, na lepi pleteni rogoži, in potapljala dolge tenke prste v strune kotoje. In res se je oglašil sedaj spev in ta sladki, tihi glas je mogel prihajati le iz čarobnih ust. Pesem je bila otožna in polna hrepenjenja. Spominjala je na cvetoče polje, po katerem blodi mlada srnica, na belega ptiča, na katerega čaka na solnčni gori bor, dočim stoka nesrečno dekle v senci zapora, v pustem kraju sredi šelestečega trstja. Kako so mogli bogovi dopustiti tako krutost, da vene srce v žalosti, ko vendar solnce vzhaja v vsej svoji slavi nad goro Fuži in razsvetljuje luna morje s svojim srebrnim svitom? O, bolje je biti bel oblak, ki svobodno pluje nad goro, ki rdi v jutranji svetlobi...

(Nadaljevanje sledi.)

!! Zahtevajte povsod !!
JUTRANJE NOVOSTI

MALI OGLASI:
Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljnja beseda 25 para. z davčino vred.

Posojilo Din 25-30.000

iščem. Kot garancijo dajem eno drevesnico in še posebej poročilo. Plačam 10% obresti. Ponudbe prosim na upravnisti to tega lista pod: Varno posojilo.

Blazine, žima

morska trava, Peter Kobal — Kranj, Glavni trg, trgovica vseh vrst blazin, žime in morske trave, modroce na peresih. — Specijalna trdka za izdelovanje klubgarnitur. — Najnižje cene! — Najsolidnejši izdelki! Zahtevajte oferte in cenike!

Državni uslužbenec

vdovec, se želi poročiti z gospodično ali vdovo brez otrok 40—50 let staro, katere ima nekaj premoženja. Ponudbe pod »Hitro« na upravo lista.

Dve novi enonadstropni hiši

s trgovino z mešanim blagom, katere se lahko prevzame, z vrtom in gozdom napredaj za 750.000.— kron. Pojasnila v Realitetni pisarni, Ljubljana, Poljanska cesta 12.

Kovarijo

z orodjem, in stanovanje se išče. Naslov v upravi lista.

Specijalna mehanična

delavnica za popravo pisalnih in računskih strojev. L. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/I.

Vilo na Bledu

s štirimi sobami, pritlikinami in 3000 m² naravnega parka proda za Din 150.000.— Realitetna pisarna, Ljubljana, Poljanska cesta 12.

Kurjač

iskušen, vešč centralne kurjave, pri lokomobilah, tovarniških kurjavah itd. išče primerne službe. Naslov v upravi lista.

Spalnice

4 politirane hrastove in 1 jesenova se prodajo po ugodni ceni. Alojz Andrič, Sodarska ulica šte. 2 (nad Florjansko cerkvijo).

Mlekarna Kos

v Mariboru, Jenkova ul. 6, priporoča dnevno sveže dobro mleko a 14.— K liter. Stalnim odjemalcem celoletna dobava zagotovljena.

Kupim

več vagonov zdravega, lepega in čistega korenja, belega, rumenega in rdečega. Tudi nekaj vagonov lepih, letošnjih orehov. Ponudbe s ceno, franco postaja na upravo lista pod »Korenje, orehi«.

Strežnik

priden, vesten, zanesljiv in zmeren se sprejme s 1. novembrom t. l. v zdravilišče Golnik. Pismene ponudbe s pričevanji je poslati upravitelstvu drž. zdravilišča Golnik, p. Tržiš.

Več kanarčkov

dobrih pevcev, par 150 Din, se proda v Florjanski ulici šte. 13, I. nadstropje, levo. Vprašati: Lapajne—Žuraj.

Priporočila se

konfekcija, krojačnica za dame in gospode po meri, po najmodnejših žurnalnih, Brata Brunskega, Ljubljana, Židovska ulica 6.

Gostilna

dobro ideoča, s stanovanjem, cena 350.000 K se proda. Kupec se lahko naseli takoj. Pojasnila daje Pleško, Zagreb, Maruličeva ulica 5.

Brivski pomočnik

išče primerne službe v Ljubljani ali izven. Naslov v upravi lista.

Posedstva

od 3 do 175 orolov. Posedstvo z žago in vodno močjo, vila po kupu takoj prosto stanovanje.

Gostilna

v Mariboru 800.000 K tovarne, godna posestva, godna posredstva, pisarna Zagorski, Maribor, Barvarska ulica 3.

Kanarčki

harcerji, izvrstni pevci, pojejo tudi pri luči in zanesljivo samice, se ceno prodajo. Ponudbe pod »Kanarček« na upravo lista.

Oglašujte

v »Jutranjih Novostih«.

Za naše malčke!

Najcenejše in najhvaležnejše darilo našim malim je:

Moj zverinjak

knjiga s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom, za pouk in kratek čas Din 6.—

Moji ljubčki

živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu Din 15.—

Mladi slikar

10 tiskanih predlog za obarvanje z akvarel — barvam ali pastel — barvniki Din 4.—

Črnpeter

staroznana, vesela družabna igra za zimske večere. 1 igra Din 4.—

Na novo izšla knjižlica:

Ivan Albreht:

Zelena livada

Zbirka izvirnih pesmic, mičnih povstih in pravljic iz domačih in tujih krajev. Obsega 64 strani. Najprimernejše darilo za našo nežno mladino. Cena lično vezani knjižlici Din 15.—

Vse se dobi v

Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg 8

„Šumadija“

zavarovalna in pozavarovalna družba v BEOGRADU Jakšičeva ulica 8

Glavni zastop za Slovenijo: Ljubljana, Sv. Petra cesta 24 prevzela je imenom »Udruga«

ženja za likvidacije inozemskih zavarovanj — poslovanje življenjskih zavarovanj zavarovalnih družb Gresham v Londonu in New York v New Yorku ter bode na podlagi sklenjenih pogodb sprejemala v bodoče premijske obroke, likvidirala zavarovanja in ista ob dospelosti izplačevala.

Zavarovalci dobe vse potrebne informacije pri:

Šumadija,

BEOGRAD, Jakšičeva ul. 8.

„Vrtnarja“

na Poljanski cesti šte. 12.

Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pleteno venco, šopke itd. naj se obrne direktno na Pozor!

„Vrtnarja“ na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

And. Jakil, tovarna kož in čevljev d. d. prodajalna Ljubljana, Poljanska c. 13.
Znižane cene!! Solidno blago!!
Bogato skladišče moških, ženskih in otroških čevljev iz telečjega boksa v vseh barvah, govedjega boksa in rjave kravine.

Predilnica Leo Matajč (Anton Globočnik)
Stražišče pri Kranju
dobavlja vsako množino vseh vrst žime za žimnice, tapetniška in sedlarska dela.

Čisto zastoni
ne — ampak po izredno nizkih cenah dobite
vse vrste sukna, hlačevin, žameta, barchenta, flanele, klota, platna, trikotaže, jopic, pletov, ogrinjalk, nogavic, prvostnih nahrbtnikov v vseh velikostih (domači izdelek) in najrazličnejše drugo blago v novootvorjeni trgovini
„DANICA“
Majzelj & Rajšel
Ljubljana, Turjaški trg šte. 1 (bivša „Preskbovalnica“).
Samo dobro, solidno blago. — Postrežba točna.
Cene konkurenčne.
Istotam se od